Qorti tal-Magistrati (Malta)

Bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali

Magistrat Dr Claire L. Stafrace Zammit B.A., LL.D.

Il-Pulizija
(Spettur Jeffrey Scicluna)
(Spettur Paul Camilleri)

vs

Graziella Debono

Kumpilazzjoni Numru: 591/2020

Illum, hdax (11) ta' Marzu, 2024

Il-Qorti,

Rat l-akkuzi migjuba kontra Graziella Debono, detentrici tal-karta tal-identità numru 38877(M):

Akkuzata talli nhar it-23 ta' Ottubru 2020, minn gewwa l-fond 'Casa Padre Pio', 87, Triq Bormla, f'Rahal Gdid (Paola) u f'dawn il-gzejjer:

1. **Ikkommettiet serq ta' Gojjellerija jew oggetti maghmula mid-deheb, ghad-dannu ta' Louise Formosa u/jew persuni ohra u/jew entitajiet ohra; liema serq huwa aggravat, bil-valur li jiskorri l-elfejn tliet mijja u disgha u ghoxrin euro u seba' u tletin centezmu (€2,329.37), bil-persuna u bil-lok;**

2. **U aktar talli rrendiet ruhha recidiva ai termini tal-Artikoli 49 u 50 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, wara li ġiet misjuba hatja b'sentenza moghtija mill-Qrati ta' Malta, liema sentenzi saru definittivi u ma jistghux jigu mibdula.**

Rat l-atti u d-dokumenti kollha pprezentati;

Rat l-ezami tal-imputata li wiegbet mhux hatja tal-akkuzi kif dedotti kontriha;

Rat in-nota tal-Avukat Generali datata sebgha (7) ta' Ottubru elfejn u wiehed u ghoxrin (2021) fejn biha elenka

l-Artikoli tal-Ligi li tahthom jahseb li ghandha tinstab htija u cioè:-

1. Fl-Artikoli 261(c)(d)(e), 267, 268(a), 269, 279(b), 280 u 281(b) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
2. Fl-Artikoli 49 u 50 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
3. Fl-Artikoli 17, 31, 532A u 533 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat illi wara li gew moqrija lill-imputata l-Artikoli hawn fuq citati, hija ma kellhiex l-ebda oggezzjoni sabiex dawn il-proceduri jkomplu b'mod sommarju;

Semghet ix-xhieda kollha u t-trattazzjoni tal-partijiet;

Ikkunsidrat

Xehdet il-parte civile **<u>Louise Formosa</u>** li tghid illi f'Settembru 2020 kienet qed tfittex *maid* u minn Facebook telghulha xi numri fejn fosthom kien hemm in-numru tal-imputata u bdiet tigi ghandha tnaddaf kull nhar ta' Gimgha. Tghid illi l-imputata kienet tmur biss bil-mobajl u bil-portmoni. Tghid illi kien hemm drabi li kien ikun hemm

xi hadd id-dar u kien ikun hemm drabi ohra fejn ma kienx ikun hemm hadd id-dar. Tghid ukoll illi darba l-Hadd ir-ragel taghha fetah il-kexxun fejn ikun hemm id-deheb u ma sabx il-fili ta' ommu. Tghid illi l-imputata l-ahhar li kienet marret kien nhar il-Gimgha ta' qabel. Dan kien xi 23 ta' Ottubru 2020 fejn wara li qallbu d-dar hareg illi anke l-fili tad-deheb tat-tifla taghhom ma setghux isibu, flimkien ma' gizirani taghha b'zewg domni. Ix-xhud tghid illi l-ahhar tliet darbiet l-imputata giet ghandha b'basket fejn is-soltu kienet tmur biss b'mobajl u portmoni.

Ix-xhud tghid illi meta bdew jissuspettaw fl-imputata staqsewha sabiex il-gimgha ta' wara tmur is-Sibt sabiex ikunu hemm huma izda wara ftit l-imputata baghtitilha messagg fejn qaltilha li kienet weggghet saqajha ghax waqghet tliet sulari u ma kinitx ser tmur izjed. Hija kkonfermat l-istima tad-deheb allegatament misruq.[1]

John Formosa li jigi r-ragel tal-parte civile kkonferma pjenament dak li xehdet il-mara tieghu qablu u jghid illi meta bdew jissuspettaw fl-imputata marru jaghmlu rapport l-ghassa tal-pulizija.

[1] Dok. JS4 a fol 9A tal-process.

Xehed il-gojjellier **Raymond Lanzon** fejn ikkonferma d-dokument JS4 u jghid illi a bazi tad-deskrizzjoni li kienu taw il-koppja Formosa ta' x'kien insterqilhom inharget stima ta' hamest elef tliet mija u hamsa u ghoxrin ewro (€5,325).

L-Ispettur Jeffrey Scicluna xehed kif zvolgiet l-investigazzjoni fejn wara li ttiehdet l-istqarrija tal-imputata bil-kawteli kollha skont il-ligi hi kienet ammettiet li kienet serqet dawk l-oggetti minghand il-parte civile u li kienet bighithom ghand Debono Jewellers ghas-somma ta' elf, mija u hamsa u tletin ewro (€1,135).[2]

Finalment xehed rapprezentant tal-Qrati u Tribunali kriminali **Franklin Calleja** li pprezenta sentenza moghtija mill-Magistrat Marseanne Farrugia datata 27 ta' Gunju 2016 li minnha ma kienx hemm appell.[3]

Ikkunsidrat

---

[2] Ricevuta ta' Debono Jewellers – Dok. JS7.

[3] Dok. FC1.

Illi rat li l-imputata giet ikkundannata fil-mori ta' dawn il-proceduri ghall-ksur tal-helsien mill-arrest moghti mill-Magistrat Rachel Montebello moghti fil-prezentata ta' din il-kumpilazzjoni kif ukoll li kissret ordni moghtija mill-Magistrat Josette Demicoli nhar it-28 ta' Jannar 2021 li ghalihom wehlet sitt (6) xhur prigunerija flimkien ma' multa;

Rat illi l-imputata nghatat diversi okkazjonijiet sahansitra fil-mori tas-sentenza odjerna sabiex tibda thallas xi pagamenti lill-parte civile;

Rat l-istqarrija tal-imputata li ammettiet pjenament il-fatti li waslu ghall-akkuzi kif dedotti kontriha.

Ikkunsidrat

Illi huwa oramaj risaput illi fi proceduri bhala dawk odjerni trid tingieb dejjem 'il quddiem l-ahjar prova. Infatti fis-sentenza fl-ismijiet **<u>Il-Pulizija vs Emad Masoud</u>** (Qorti tal-

Appell Kriminali deciza fis-16 ta' Mejju 2019) gie ritenut is-segwenti:

"Illi jinkombi fuq il-prosekuzzjoni sabiex tressaq l-ahjar prova u sabiex tipprova l- kaz taghha fuq bazi ta' minghajr dubju dettat mir-raguni. Filwaqt li d-difiza ma ghandha bzonn tipprova xejn.

Dwar l-oneru ta' prova, kif ikkunsidrat fis-sentenza fl-ismijiet 'Il-Pulizija (Supretendent Ian Joseph Abdilla)(Spettur Kevin Borg) vs. Joseph Baldacchino Farah Kirpalani Philip Micallef (Deciza mill-Qorti tal-Magistrati (Malta) Bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali nhar l-24 ta' Mejju, 2017 (Numru 809/2005) ghalkemm dwar mertu u imputazzjonijiet differenti minn dawk in kwistjoni:

Illi huwa l-oneru tal-Prosekuzzjoni li tressaq l-ahjar provi sabiex tikkonvinci lill- Qorti li l-imputazzjonijiet addebitati fil-konfront tal-imputati huma veri u dan ghaliex kif jghid il-Manzini fil-ktieb

tieghu Diritto Penale (Vol. III, Kap. IV, pagna 234, Edizione 1890):

"Il così detto onero della prova, cioé il carico di fornire, spetta a chi accusa – onus probandi incumbit qui osservit".

Huwa principju baziku pprattikat mill-Qrati taghna fil-procediment kriminali li, biex l-imputati jigu ddikjarati hatja, l-imputazzjonijiet dedotti ghandhom jigu pruvati oltre kull dubju ragjonevoli, cioé oltre kull dubju dettat mir-raguni.

Hawnhekk il-Qorti taghmel riferenza ghas-sentenza moghtija mill- Qorti tal- Appell Kriminali fis-7 ta' Settembru 1994 fl-ismijiet Il- Pulizija vs. Philip Zammit et u tghid pero' mhux kull icken dubju huwa bizzejjed sabiex persuna akkuzata tigi ddikjarata liberata, hemm bzonn li "dubju jkun dak dettat mir- raguni".

Fil-fatt fis-sentenza moghtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar il- 5 ta' Dicembru 1997 flismijiet Il-Pulizija vs. Peter Ebejer, dik il- Qorti fakkret li l-grad ta' prova li trid tilhaq il-Prosekuzzjoni hu dak il-grad li ma jhalli ebda dubju dettat mir-raguni u mhux xi grad ta' prova li ma jhalli ebda ombra ta' dubju. Id-dubji ombra ma jistghux jitqiesu bhala dubji dettati mir-raguni. Fi kliem iehor, dak li l-Gudikant irid jasal ghalih hu, li wara li jqis ic-cirkostanzi u l-provi kollha, u b'applikazzjoni tal-bon sens tieghu, ikun moralment konvint minn dak il-fatt li trid tipprova l-Prosekuzzjoni. Fil-fatt dik il-Qorti ccitat l-ispjegazzjoni moghtija minn Lord Denning fil-kaz Miller vs. Minister of Pension - 1974 - 2 ALL ER 372 tal-espressjoni "proof beyond a reasonable doubt".

"Proof beyond a reasonable doubt does not mean proof beyond the shadow of a doubt. The law would fail to protect the community if it admitted fanciful possibilities to deflect the course of justice. If the evidence is so strong against a man as to leave only a remote possibility in his favour, which can be dismissed with the sentence 'of course it is possible

but not in the least probable' the case is proved beyond reasonable doubt, but nothing shall of that will suffice".

Illi l-ahjar prova f'dawn il-proceduri hija indubjament l-istqarrija tal-imputata li nghatat bil-kawteli kollha skont il-ligi, fejn hija ammettiet illi serqet ammont ta' deheb mir-residenza tal-parte civile u li dan id-deheb kienet marret tbighhom ghand Debono Jewellers fejn effettivament dan gie kkonfermat minnhom stess anke permezz ta' debita ricevuta li gietipprezentata in atti u li turi n-numru tal-karta tal-identità tal-imputata.

Illi ghalkemm sfortunatament din l-ircevuta ma tindikax ezattament x'kien gie mibjuh mill-imputata din il-Qorti m'ghandhiex ghalfejn tiddubita mill-verzjonijiet tal-konjugi Formosa li halfu ezattament x'kien gie nieqes u mill-istima esebita minnhom li tmur oltre' il-hamest elef ewro (€5,000). Illi ghaldaqstant sija l-aggravju tal-valur hekk fik mitlub mill-Avukat Generali sija l-aggravju tal-persuna u lok gew ampjament ippruvati.

Piena

Illi a rigward piena din il-Qorti thoss illi l-imputata ma toffri l-ebda serhan tal-mohh li ser thallas b'xi mod il-parte civile li kieku tinghata piena mhux karcerarja. Illi tul dawn il-proceduri, li hadu ftit taz-zmien sabiex hija jkollha cans thallas izda, l-imputata ma ppruvatx tibda thallas xi haga mis-somma dovuta minnha izda minn dejjem issib l-iskuzi kollha sabiex tohrog hi tal-vittma! Dan maghdud mal-fatt illi l-fedina penali taghha hija wahda kkulurita b'akkuzi simili hafna ghal dawk odjerni u sahansitra ghandha addebitat lilha l-aggravju tar-recidiva taht l-Artikoli 49 u 50 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Ghal dawn il-motivi u wara li rat l-Artikoli 49, 50, 261(c)(d)(e), 267, 268(a), 269, 279(b), 280 u 281(b) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta ssib lill-imputata Graziella Debono hatja tal-akkuzi kif dedotti kontriha u tikkundannaha ghal perjodu ta' ghoxrin (20) xahar prigunerija effettiva.

Inoltre' u a bazi tal-Artikolu 532A tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta l-imputata qed tigi kkundannata ghall-hlas ta' hamest elef ewro (€5,000) lill-parte civile fi zmien sena mil-lum.

____

Ft./Dr Claire L. Stafrace Zammit B.A., LL.D.

Magistrat

Benjamina Mifsud

Deputat Registratur